

TUTKIMUSEETTINEN
NEUVOTTELUKUNTA
FORSKNINGSETISKA
DELEGATIONEN

Tutkimuseettinen neuvottelukunta

Toimintakertomus | 2011

www.tenk.fi

Tutkimuseettinen neuvottelukunta TENK

Toimintakertomus | 2011

1 | NEUVOTTELUKUNNAN KOKOONPANO JA KOKOUKSET

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) asetti tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) kolmivuotiskaudeksi 1.2.2010–31.1.2013. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimi kansleri, professori **Krista Varantola** Tampereen yliopistosta ja varapuheenjohtajana professori **Veikko Launis** Turun yliopistosta. Neuvottelu-kuntaan kuului lisäksi kahdeksan muuta jäsentä:

- Professori **Markku Helin** (Turun yliopisto; 31.8.2011 asti lainsäädäntöneuvos, oikeusministeriö)
- johtaja **Arja Kallio** (Suomen Akatemia)
- professori **Riitta Keiski** (Oulun yliopisto)
- yliopettaja **Irma Mikkonen** (Savonia-ammattikorkeakoulu)
- neuvotteleva virkamies **Tuula Pehu** (maa- ja metsätalousministeriö)
- tutkimusprofessori **Jussi Simpura** (Terveystieteiden tutkimuskeskus)
- lakiasiainjohtaja **Ari Suomela** (Tekes)
- professori **Pirkko Walden** (Åbo Akademi)

Neuvottelukunnan pääsihteerin sijaisena toimi dosentti, FT **Sanna Kaisa Spoof**. Toimivapaalla ollut pääsihteeriksi **Salla Silvola** irtisanoutui 1.9.2011. Syksyllä avoimeksi julistettuun pääsihteerin tehtävään TSV:n hallitus valitsi ja OKM nimitti 1.1.2012 alkaen Sanna Kaisa Spoofin. Neuvottelukunnan avustajana toimi 30.4.2011 asti VTK **Heidi Laine** ja 1.8. alkaen FM **Anna Rauhala**.

TENKin toimisto on sijoitettu Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) yhteyteen Helsinkiin. Toimisto sijaitsee osoitteessa Mariankatu 7 C 1.

Neuvottelukunta kokoontui toimintakertomuskaudella yhteensä seitsemän kertaa. Kokoukset pidettiin pääsääntöisesti Tieteiden talossa (Kirkkokatu 6, Helsinki). Lokakuun kokous pidettiin Kuopiossa.

2 | ENNALTAEHKÄISEVÄ TOIMINTA JA KOULUTUS

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan puheenjohtajan Krista Varantolan mukaan tärkeintä neuvottelukunnan työssä on ennaltaehkäisevän työn korostaminen kuten tutkimuseetiikan sisällyttäminen korkeakouluissa niin perus- kuin jatko-opintoihinkin sekä aktiivinen kansainvälinen toiminta. Neuvottelukunnan toiminta painottui vuonna 2011 erilaisiin kansallisiin ja kansainvälisiin asiantuntijatehtäviin ja verkostoitumiseen tutkimuseettisen toimintakulttuurin parantamiseksi. Neuvottelukunta järjesti tutkimuseetiikkaa käsitteleviä seminaareja ja sen jäsenet ja pääsihteeri luentoivat tutkimuseetiikasta korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten järjestämissä tilaisuuksissa.

Neuvottelukunta käynnisti *Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausten käsitteleminen* (HTK) -ohjeen uudistamisen. Työn lähtökohtana oli ajanmukaistaa ja päivittää kymmenen vuotta vanha ohje niin, että siihen sisällytetään vilpin ja piittaamattomuuden lisäksi myös niin sanotun harmaan alueen tutkimuseettisesti vastuuttomat käytännöt. TENK nimesi keskuudestaan asiaa valmistelemaan työryhmän, johon tulivat puheenjohtajaksi Krista Varantola ja jäseniksi Markku Helin, Veikko Launis ja Sanna Kaisa Spoof. Tavoitteena on, että suomalainen tiedeyhteisö voi lausuntokierroksen jälkeen sitoutua uuteen *Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausten käsitteleminen* -ohjeeseen TENKin 20-vuotisjuhlavuoden 2012 päätteeksi.

Vuoden 2011 loppuun mennessä yhteensä 89 yliopistoa, ammattikorkeakoulua, tutkimuslaitosta ja muuta tutkimusorganisaatiota oli allekirjoittanut vuoden 2002 HTK-ohjeen. Lista HTK-prosessiin sitoutuneista organisaatioista on luetavissa neuvottelukunnan kotisivulta: www.tenk.fi/HTK/allekirjoittajat.pdf.

Neuvottelukunnan vuonna 2009 laatimaan *Humanistisen, yhteiskuntatieteellisen ja käyttäytymistieteellisen tutkimuksen eettiset periaatteet ja ehdotus eettisen ennakoarvioinnin järjestämiseksi* -ehdotukseen oli sitoutunut vuoden 2011 loppuun mennessä yhteensä 56 yliopistoa, ammattikorkeakoulua ja tutkimuslaitosta. Tutkimuseettinen neuvottelukunta koordinoi ns. ihmistieteiden eettisiä ennakoarviointeja toteuttavien alueellisten ja organisaatiokohtaisten eettisten toimikuntien verkostoitumista.

TENKin kevätseminaarissa 17.5. pohdittiin rajanvetoa lääketieteellisen ja ei-lääketieteellisen ihmisiin kohdistuvan tutkimuksen eettisen ennakoarvioinnin välillä. Tilaisuus oli tarkoitettu tutkimusorganisaatioiden ja korkeakoulujen eettisille toimikunnille, tutkijoille ja muille asiantuntijoille. Seuraavana päivänä järjestettiin Tieteiden talolla eettisten toimikuntien tapaaminen. TENKin syysseminaari 21.9. järjestettiin teemalla *Tutkimusvilpin torjunta: etiikkaa ja juridiikkaa*. Sen yhteydessä järjestettiin muun muassa tutkimusorganisaatioiden lakimiehille tarkoitettu työpaja

HTK-prosessin uudistamisesta sekä ns. TENKin kyselytunti. Samassa yhteydessä järjestettiin myös koulutusta Suomen kansallisesta HTK-käytännöstä englanniksi ulkomaisille jatko-opiskelijoille ja tutkijoille. ([Seminaarien ohjelmat LIITTEESSÄ 1](#))

Neuvottelukunnan aloitteesta käynnistyi syksyllä 2011 tutkijoiden tutkimuseettistä malliansioluetteloa työstävän, Suomen yliopistot UNIFI ry:n, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry:n ja Suomen Akatemian kanssa yhteisen työryhmän työskentely. Työryhmän puheenjohtajana toimi TENKin jäsen Riitta Keiski ja jäsenenä pääsihteeri Sanna Kaisa Spoof.

Marraskuussa järjestettiin neuvottelukunnan aloitteesta Tieteiden talolla ensimmäinen *Etiikan päivä* yhteistyössä Valtakunnallisen sosiaali- ja terveysalan eettisen neuvottelukunnan ETENEn ja Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan TJNK:n kanssa teemalla *Tiedon hyvä käyttö*. Tilaisuudessa esitelmöi muun muassa arkkiaatri **Risto Pelkonen**. Kaikki tilaisuudesta kiinnostuneet eivät mahtuneet mukaan. Jatkossa TENK hallinnoi Etiikan päivää, jota on tarkoitus järjestää vuosittain.

Kaikkien seminaarin esityksiä on julkaistu TENKin kotisivuilla, osoitteessa www.tenk.fi/ennakoarviointi/.

TENK sai tutkimuseetiikan alaan liittyviä koulutuspyyntöjä korkeakouluilta ja muilta tutkimusorganisaatioilta. TENKin puheenjohtaja, eräät jäsenet ja pääsihteeri toimivat tutkimuseetiikan kouluttajina eri puolilla Suomea ([LIITE 2](#)). Lisäksi annettiin neuvontaa hyvän tieteellisen käytännön sisällöstä ja HTK-loukkausten selvittämismekanismeista eri tahoille.

3 | HYVÄN TIETEELLISEN KÄYTÄNNÖN LOUKKAUSEPÄILYJEN KÄSITTELEMINEN

TENKille Ilmoitetut HTK-loukkausepäilyt

Vuonna 2011 Suomen yliopistot, ammattikorkeakoulut ja muut HTK-ohjeeseen sitoutuneet tutkimusorganisaatiot ilmoittivat TENKille yhteensä 13 uudesta hyvän tieteellisen käytännön loukkausepäilystä. Epäilyt selvitettiin siinä organisaatioissa, johon epäilyn alainen tutkimus oli tekeillä tai tehty. Niistä TENKille ilmoitetuista epäilyistä, joiden käsittely oli saatettu päätökseen vuoden 2011 aikana, yhdeksässä tapauksessa ei HTK-loukkausta ollut todettu. Näistä useimmissa oli ollut kyse plagiointiepäilyistä. Sen sijaan kolmessa tutkitussa tapauksessa oli todettu vilppi. Näistä kahdessa kyseessä oli plagiointi eli luvaton lainaaminen ja yhdessä havaintojen vääristely. Kolmen ilmoitetun HTK-loukkausepäilyn käsittely jatkui vuoden 2012 puolelle.

Ensimmäinen eräässä yliopistossa tutkittu ja todettu **plagiointi** liittyi lääketieteeseen väitöskirjaan. Sen käsikirjoituksessa yliopiston asettama tutkintaryhmä totesi plagiointia useissa kohdin. Ryhmän arvion mukaan plagiointi oli tarkoituksellista, varsin karkeaa ja ilmiselvää, copy-paste -menetelmällä internetistä, jopa Wikipediasta, otettua.

Toinen todettu **plagiointitapa** oli humanististen tieteiden alalta, ja se liittyi noin kymmenen vuotta sitten eräässä suomalaisessa yliopistossa hyväksytyyn väitöskirjaan. Epäily oli esitetty Yhdysvalloista. Kyseisen yliopiston perustaman tutkintaryhmän mukaan kyseessä oli laajamittainen ja tahallinen vilppi. Merkittävät osat väitöskirjasta perustuvat toisten teksteihin ilman asianmukaisia lähdeviitteitä, ja tekijä oli myös laajasti esittänyt toisten tekstejä omina käsityksinään. Tämä toistui myös väitöskirjan pohjalta kirjoitetussa tieteellisessä artikkelissa.

Kolmannessa, **havaintojen vääristelyksi** todetussa HTK-loukkaustapauksessa oli kyseessä luonnontieteiden alan professori x:n ja hänen ohjaamansa jatko-opiskelija y:n yhteinen julkaisutoiminta. Heidän yhdessä eräiden muiden tutkijoiden kanssa julkaisemansa artikkelit, jotka olivat osana y:n artikkeliväitöskirjassa, todettiin ulkomailla villiksi, ja ne vedettiin pois kansainvälisistä tiedejulkaisuista. Tämän jälkeen y myönsi syyllistyneensä tutkimusaineiston manipulaatioon eli vääristelyyn, HTK-loukkaus todettiin ja y menetti tohtorintutkintonsa. Vaikka x:n toiminnassa ei havaittu tapahtuneen HTK-loukkausta, yliopisto totesi puutteita x:n toiminnassa tutkimusryhmänsä johtajana. – Kumpaakaan tapausta ei tutkittu varsinaisessa HTK-prosessissa.

TENKin lausunnot 2011

Vuonna 2011 TENKissä oli esillä seitsemän paikallistasolla tutkittua hyvän tieteellisen käytännön loukkaus-epäilyä, jotka oli haluttu saattaa vielä neuvottelukunnan käsiteltäviksi, yksi näistä toistamiseen. Lausuntopyyntöjä saatiin näin ollen yhteensä kahdeksan. TENK antoi seitsemän lausuntoa vuonna 2011, ja lisäksi kahden lausunnon valmistelu oli kesken vuoden vaihtuessa.

Lausunto 1: Puutteet esiselvityksen menettelytavoissa

Yksi lausuntopyyntö koski sitä, olisiko erään yliopiston pitänyt suorittaa saamansa HTK-ilmoituksen johdosta esiselvityksen lisäksi varsinainen tutkinta ja olivatko kyseisen yliopiston menettelytavat asian tutkinnassa HTK-prosessin mukaiset. Tapaus koski epäilyä eräässä tekniikan alan väitöskirjakäsikirjoituksessa esiintyvistä sekä piittaamattomuudesta hyvästä tieteellisestä käytännöstä että vilpin eri muodoista. Esiselvityksen perusteella yliopisto katsoi, että vaikka väitöskirjan viittauskäytännöissä oli puutteita,

TENKin määritelmän mukaista loukkausta hyvästä tieteellisestä käytännöstä ei ollut tapahtunut.

Lausunnoissaan TENK huomautti tutkimusorganisaation menettelytavoista. Puutteellisuuksia todettiin muun muassa osapuolten kuulemisten dokumentoinnissa. Koska myös yliopiston TENKille toimittama vastine todettiin yleisluontoiseksi, TENKin näkemyksen mukaan olisi kaikkien osapuolten edun mukaista, että asiassa suoritettaisiin varsinainen tutkinta. Koska asia palautettiin yliopistoon, ei TENK ottanut kantaa siihen, oliko tutkija syyllistynyt hyvän tieteellisen käytännön loukkaukseen.

Lausunto 2: Oppikirjaan kohdistettu HTK-epäily on selvittävä

Lausunnonpyytjä oli tehnyt kirjallisen ilmoituksen epäilystä HTK-loukkauksesta erään yliopiston professorin ja tutkijan julkaisemassa oppikirjassa, joka pohjautui yliopiston kauppatieteiden alaan kuuluvaan tutkimushankkeeseen. Kyseinen yliopisto ei käynnistänyt ilmoituksen perusteella HTK-prosessia, koska sen mukaan kyseessä oli yleistajuinen teos eikä itsenäinen tieteellinen tutkimus, eikä se lisäksi kuulunut yliopiston julkaisusarjaan.

TENKin mukaan yliopiston perusteet olla käynnistämättä esiselvitystä olivat väärät. Hyvän tieteellisen käytännön vaatimukset kohdistuvat myös tutkimukseen pohjautuviin oppikirjoihin. Siksi se katsoi, että asiassa olisi suoritettava esiselvitys, joka kohdistettaisiin tutkimuseettisiin kysymyksiin.

Lausunto 3: Tutkimusryhmän jäsenten oikeuksista sovittava etukäteen

Myös tämä lausunto käsitteli HTK-ilmoitusta, jonka perusteella yliopisto ei ollut käynnistänyt HTK-prosessin mukaista esiselvitystä yhteiskuntatieteiden alalla. Kyseessä oli ilmoituksen tehneen tutkijan ja tutkimusryhmän johtajan välinen erimielisyys tutkimussuunnitelman toteutumisesta ja työsuhteen aikana kerätyn tutkimusaineiston käyttöoikeuksista tutkijan työsuhteen päättymisen jälkeen.

TENK yhtyi lausunnoissaan yliopiston näkemykseen siitä, että asiassa ei ollut ollut tarvetta käynnistää esiselvitystä. TENK kuitenkin huomautti, että hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti yliopiston olisi pitänyt sopia kirjallisesti kunakin tutkimusryhmän jäsenen oikeuksista ennen tutkimushankkeen käynnistymistä ja työntekijöiden rekrytoimista ryhmään. Sen sijaan TENK ei lausunnoissaan ota kantaa tekijänoikeuskysymyksiin.

Lausunto 4: Tekijyys tieteellisessä julkaisussa ja keksijyys patentoidussa keksinnössä

Tässä lausuntopyynnössä selvitettiin tutkimusryhmästä erotetun lääketieteen tutkijan oikeuksia ryhmän tutkimustuloksiin. Kyseinen ilmoitus HTK-loukkauksesta liittyi kymmenen vuotta aikaisemmin tutkimusryhmässä suoritettun, väitöskirjaksi tarkoitetun työn tekijyyteen liittyviin kysymyksiin. Ilmoitus todettiin yliopiston esiselvityksessä aiheettomaksi. Varsinaisen tutkinnan perusteella myös väite siitä, että k.o. tutkija olisi tutkimusryhmän jäsenyyden perusteella pitänyt nimetä keksijäksi tutkimusryhmän johtajien patentoimaan keksintöön, todettiin aiheettomaksi. Yliopiston HTK-prosessia varten perustama tutkintaryhmä painotti sitä, että tutkijan on keksinnön tehtyään viipymättä ilmoitettava siitä työnantajalleen ja että tutkijalta vaatii enemmän päästä mukaan patentin keksijäksi kuin tekijäksi tieteelliseen artikkeliin.

TENKin mukaan suoritettussa tutkinnassa ei ollut tullut esiin seikkoja, joiden mukaan HTK-loukkaus olisi tapahtunut. Lausunnoissaan TENK kuitenkin huomautti, että hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti yliopiston olisi pitänyt sopia kirjallisesti kunkin tutkimusryhmän jäsenen oikeuksista ennen tutkimushankkeen käynnistymistä ja työntekijöiden rekrytoimista ryhmään. TENK ei ota lausunnoissaan kantaa patenttikysymyksiin. Tämän lisäksi TENK toi esiin, että HTK-tutkintaa ei ollut kohdistettu tutkinnan aikana saman tutkimusryhmän toimesta julkaistuun artikkeliin, josta olisi mahdollista pyytää erillistä HTK-tutkintaa.

Lausunnot 5 ja 6: Epäily plagioinnista ja HTK-tutkinnan uusiminen

Eräs luonnontieteiden alan tutkimusorganisaatiossa x työskentelevä tutkija teki HTK-ilmoituksen epäilystä, että hänen yliopistoon y tekemänsä julkaisematonta pro gradu -työtä olisi plagioitu tieteellisissä julkaisuissa. Epäily kohdistui useaan tutkijaan, joiden työnantajina tai jatkotutkinnon vastuuyliopistona toimi kaksi eri yliopistoa y ja z sekä lausunnonpyytäjän työnantaja x kuitenkin niin, että heitä yhdistävää tutkimushanketta hallinnoi yliopisto z. Ilmoitus tehtiin tutkimusorganisaatioon x, jossa sen HTK-tutkinnasta ja päätöksenteosta vastasi tutkimusjohtaja ja yliopistoon z, jossa HTK-prosessi oli dekaanin vastuulla.

TENKin lausunnoissa todetaan, että molemmat tutkinnat oli suoritettu siten, että niissä oli merkittäviä puutteita HTK-prosessiin nähden: asiasta ei oltu informoitu TENKiä, esiselvitystä ei ollut tehty eikä tutkintaryhmää asetettu. Tutkinnan aikana ei kuultu epäilyn esittäjää. Lisäksi HTK-loukkaustutkintaan liittyvä päätöksenteko pitäisi olla organisaatioissa vastuullisella johtajalla tai rehtorilla. Koska myöskään epäilyä HTK-loukkauksesta ei oltu voitu täysin sulkea pois eikä plagioinnista käytetty määritelmä vastaanut kansallista tai kansainvälistä tulkintaa, TENK katsoi, että

asiassa on suoritettava uudet varsinaiset tutkinnat, joko erikseen tai yhdessä yliopiston z ja tutkimusorganisaation x kesken. TENK huomautti myös, että epäilyn esittäjää kohtaan ei olisi päätöksessä tullut esittää vastaepäilyä.

Lausunto 7: Tutkijan syrjintää ei tutkita HTK-prosessissa

Lausunnonpyytjä oli tyytymätön erään yliopiston päätökseen olla ottamatta käsiteltäväkseen hänen ilmoitustaan HTK-loukkausepäilystä luonnontieteiden alalla. Ilmoituksessa hän esitti, että on joutunut tieteellisen syrjinnän kohteeksi.

Koska ilmoituksessa ei oltu yksilöity HTK-loukkauksia tai kohdistettu niitä kyseisen yliopiston tutkimustoimintaan, TENKin näkemyksen mukaan asiassa ei tarvittu esiselvitystä.

4 | YHTEISTYÖ, ALOITTEET SEKÄ JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA

TENK antoi asiantuntijalausannon Suomen Akatemialle tutkijakoulutuksen kehittämiseksi. TENKin näkemyksen mukaan tutkimukseen liittyvän epärehellisyuden ja tutkimusvilpin ennaltaehkäiseminen on olennainen osa yliopistojen laadunvarmistusta. Siksi tutkimuseettisiä kysymyksiä käsittelevä opintojakso on oltava kiinteä osa valmiustaitokoulutusta kaikilla tieteenaloilla. On kiinnitettävä huomiota siihen, että ulkomaisille jatko-opiskelijoille tarjotaan tietoa Suomen kansallisesta HTK-ohjeistosta. Kunkin jatko-opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet sekä osuus tutkimusryhmän tutkimustuloksista, -aineistoista ja tekijyydestä on sovittava ennen kuin jatko-opiskelija otetaan ryhmän jäseneksi. Lisäksi TENK tarjoutui koordinoimaan tutkimuseettikan alan täydennyskoulutusta ja verkostoitumista.

TENK oli yhteydessä Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukuntaan, jotta tutkimusta rahoittavat säätiöt ja rahastot edistäisivät hyvää tieteellistä käytäntöä siten, että niiden rahoittamissa hankkeissa sitouduttaisiin noudattamaan HTK-ohjetta. Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta lupasi informoida asiasta jäsenorganisaatioitaan ja lisätä asian soveltuvin osin *Säätiön hyvä hallinto* -dokumentin uuteen painokseen.

TENK halusi tutustua tutkimuseettiseen tilanteeseen jossa-kin yliopistokaupungissa pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Opintomatkan kohteeksi valikoitui uusista, yhdistyneistä yliopistoista Itä-Suomen yliopisto ja sen Kuopion kampus. Matka toteutui 20.-21.10.2011, ja sen aikana tutustuttiin myös Savonia-ammattikorkeakoulun toimintaan.

TENK seurasi aktiivisesti tutkimuseettiikkaan liittynyttä mediakeskustelua ja alan julkaisu- ja tiedotustoimintaa ja sekä otti niihin osaa. Julkisuudessa oli vuonna 2011 esillä muun muassa Saksan

puolustusministerin ero hänen väitöskirjassaan ilmenneen plagioinnin vuoksi ja Suomessa ns. valelääkäritapauksia.

Merkittävä osa neuvottelukunnan verkostoitumisesta ja tiedotustoiminnasta tapahtui seminaariesitelmien (LIITE 2) sekä jäsenten julkaisemien artikkeleiden (LIITE 3) kautta. – Lisäksi TENKin jäsenet toimivat aktiivisesti sekä valtakunnallisissa että paikallisissa eettisissä toimikunnissa ja työryhmissä (LIITE 4). TENK järjesti yhdessä TJNK:n ja kolmannen TSV:n yhteydessä toimivan asiantuntijahankkeen Julkaisufoorumin kanssa yhteistyökumppaneille suunnatun avoimien ovien iltapäivän 8.11. yhteisissä toimitiloissaan.

TENKin verkkosivuja kehitettiin, ja TENK toimi edelleen aktiivisesti tehdäkseen HTK-ohjeita tunnetuiksi. Myös TENKin toiminnasta ja tavoitteista kertovaa esitettä jaettiin TENKin tunnettuuden lisäämiseksi. HTK-ohjekirjasia voi tilata maksutta TENKin toimistosta. Ohjeita on jaettu myös TENKin järjestämien tapahtumien yhteydessä. Loppuvuonna käynnistettiin suunnittelu TENKin ulkoisen ilmeen uudistamiseksi ja yhtenäistämiseksi sekä graafisen ohjeen saamiseksi.

5 | KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

TENKillä on aktiiviset yhteistyösuhteet sekä muihin pohjoismaisiin toimijoihin että Euroopan komissioon, OECD:hen, Euroopan tiedesäätiöön (ESF) sekä muihin alan asiantuntijatahoihin. Puheenjohtaja toimii Suomen edustajana All European Academies ALLEA:n tutkimuseettikaa käsittelevässä *Science and Ethics* -pysyväiskomiteassa. Pääsihteeri osallistuu Euroopan kansallisten tutkimuseettisten toimistojen verkoston ENRIOn kokouksiin. ENRIOn kevätkokous pidettiin Kööpenhaminassa 1.–2.2. ja syyskokous Wienissä 27.–28.9.

Puheenjohtaja ja pääsihteeri tekivät 2.–3.3. opintomatkan Osloon. Matkalla tutustuttiin Norjan kansallisten eettisten neuvottelukuntien yhteistoimistoon ja kuultiin Michiganin yliopiston emeritusprofessori **Nicholas Steneckin** luento tutkimuseettikan koulutuksesta.

Globaali verkottuminen jatkui muun muassa siten, että puheenjohtaja ja pääsihteeri valmistautuivat osallistumaan elo-syyskuun vaihteessa pidettävään, USA:n Office of Research Integrity ORI:n järjestämään *Quest for Research Excellence* -konferenssiin Washingtonissa. Siellä Krista Varantolan oli tarkoitus pitää esitys aiheesta "Fighting against irresponsible research practices – the Finnish context" ja Sanna Kaisa Spoofin aiheesta "Demarcating boundaries in research ethics and investigation thresholds in relation to fraud". Konferenssi peruuntui viime hetkellä hirmumyrsky Irenen vuoksi, ja se siirrettiin keväälle 2012.

6 | HENKILÖSTÖ JA TALOUS

TENKillä oli vuonna 2011 yksi päätoiminen työntekijä, pääsihteeri, sekä yhteinen avustaja tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan kanssa. TSV hoiti yhdessä TENKin puheenjohtajan kanssa uuden pääsihteerin rekrytoinnin syksyllä 2011. TENKillä oli käytettävissä TSV:n tarjoamat palvelut kuten talous-, toimisto- ja tietotekniikkapalveluita. Tieteiden talon tilat olivat käytettävissä kokouksia ja seminaareja varten. TSV:n kehittämistoimikunnan mietinnössä kartoitettiin TENKin ja TSV:n välisen suhteen ja työnjaon nykytilaa ja tavoitteita.

OKM oli osoittanut TENKille vuodelle 2011 toimintamäärärahaa yhteensä 120 000 €. Tästä 15 000 € oli osoitettu toimintamenoihin ja 25 000 € julkaisu-, seminaari- ja matkakuluihin. Vuoden lopussa TENK ja TJNK saivat yhdessä käyttöönsä OKM:n 55 000 euron määrärahan yhteisen juhluvuoden 2012 tapahtumien järjestämistä varten.

Toimintakertomus on esitelty tutkimuseettisen neuvottelukunnan kokoukselle 25. huhtikuuta 2012.

Krista Varantola
Puheenjohtaja

Sanna Kaisa Spoof
Pääsihteeri